

גינן קהילתי בשכונת בת גלים בחיפה צילום: רמי שלוש

דעות

סבתא, בואי נעצור בעץ התפוחים הקטנים

עקוב

יניב קורמן
פורסם ב-09:35

במוזיאון או סיור חינוכי בבית הקברות טרומפלדור, תמיד הייתי מתחנן שנרת בתחנת האוטובוס הרחוקה על מנת שנוכל לעבור ליד "עץ התפוחים הקטנים": כך הייתי מכנה את עץ העוזרר שנשתל בחלקו המזרחי של גן כורזין. בסוף כל קיץ העץ היה מניב פירות כתומים וטעימים באופן בלתי רגיל, והעובדה שאת פירותיו לא יכולתי למצוא בסופר הוסיפה לחוויית הקטיפה נופך חגיגי. למרות שסבתא גרה בבניין משותף בעיר, אהבתה לצמחים עזרה לה להכיר את כל פינות הטבע בהן אפשר היה ללקט שלל פירות, ירקות ופטריות.

במהלך תקופת הסגר שנכפתה עלינו השנה, יצא לי לשים לב לצמחי הבר בפארקים הציבוריים. לא פעם בדרכי למרכזל השכונתי נתקלתי בסרפדים, חוביזות וחרדלים, מהם סבתי לימדה אותי לעשות מרקים ופשטידות. כאשר הסגר נגמר והתחלתי להיפגש עם חברי בפארק, הראיתי להם שאנחנו יכולים ללקט תותי עץ, פיטנגו ושסק במקום להזמין אדממה או צ'יפס בפאב.

כל הפרשנויות, הטורים והדעות של מיטב הכותבים אצלכם במייל

הרשמה בקליק

מגפת הקורונה שאנו חווים בימים אלה מחדדת את החסרונות של מערכת אספקת המזון המודרנית מול היתרונות של צריכת מזון בריא ומקומי. בתקופות רגילות אנו צורכים ירקות ופירות המסופקים על ידי רשתות השיווק מכל קצוות הארץ ו/או מיובאים, וחקלאי ישראל מייצאים תוצרת חקלאית לרחבי העולם. המשבר הנוכחי טרף את הקלפים: מצד אחד, התגלו מחסורים בחלק מהתוצרת החקלאית, אך מהצד השני נוצרו עודפים לחקלאים המייצאים.

מנהלים יקרים, למה לבוא לאוניברסיטה?

נתניהו צריך ללכת, זה ברור. אבל מי יחליף אותו?

קצת צניעות לא תזיק למכון הביולוגי

דמיינו כיצד יראו השטחים הפתוחים במרחבים הציבוריים אם במקום צמחי נוי בלבד, ישולבו בהם עצי פרי, שיחים נושאי פירות ושלל צמחי תועלת ותבלין. מזה כעשור שליקוט עירוני ושימור שטחי טבעי עירוניים נהיו פופולריים. ניתן למצוא בקלות רבה מפות ואפליקציות כגון "Falling Fruit", המראות היכן ניתן למצוא עצי פרי ואזורי ליקוט במרכזי ערים. בנוסף, יצאו ספרי הדרכה, הוקמו קהילות אינטרנטיות וישנם אנשי מקצוע המציעים סיורים מודרכים וקורסים המלמדים כיצד ללקט צמחי מאכל.

- פרסומת -

ככל שהחקלאות נהייתה יותר תעשייתית, כך גבר השימוש בקוטלי עשבים, דשנים כימיים ושדות חד גוניים. הפרמאקלצ'ר היא שיטת תכנון המשלבת חקלאות, טבע, ותרבות אנושית הבאה לגשר על הפער שנוצר כתוצאה מאותה מהפכה תעשייתית. למרות שמדובר בתנועה בינלאומית, היא מבוססת על חיקוי מערכות אקולוגיות תוך שילוב התרבות המקומית. הפרמאקלצ'ר כוללת בתוכה מגוון נושאים רחב, ואחד מהם הוא גינון בר-קיימא אשר משלב שימוש בחיפוי קרקע, קומפוסט, חברות צמחים, גיזום מקצועי ותכנון לטווח ארוך. כל אלה חוסכים משאבים וכסף רב, ומאפשרים לגנים ולפארקים להתפתח בצורה בריאה וטבעית.

צילום: אביבה עין-גיל

ככל שהמודעות הציבורית למושגים כמו גינה קהילתית, פרמאקלצ'ר וגינון בר-קיימא גברה, כך גם ניתן לראות עלייה במספר עצי הפרי בשטחים אורבניים. עיריות רבות כבר החלו לטעת בשיתוף התושבים בוסתנים וחורשות מאכל בקרבת גינות קהילתיות ושטחים ציבוריים. בנוסף, עמותת אדם טבע ודין ופעילים חברתיים פועלים לצמצום השימוש בחומרי ריסוס בקרבת אזורי מגורים כדי שפעולת הליקוט תהיה בטוחה ובריאה. המשרד להגנת הסביבה תומך שנים רבות בהקמת גינות קהילתיות. עם זאת, עדיין שימוש בצמחי תבלין ומאכל מהווה אחוז קטן מאוד מכלל הצמחייה הנשתלת בפארקים חדשים.

בעיני חלק מתושבי הערים, בעלי תפקידים ברשויות המקומיות ואף גננים, עצי פרי מהווים מטרד "מלכלך" וצמחי תועלת מהווים גורם משיכה לוונדליזם בגלל גיזום וקטיף לא מבוקר. תושבים מרבים להתקשר למחלקות הגנים בעיריות ולהתלונן על מטרדי לכוך של עצים. לעומתם, התושבים אשר נהנים מליקוט הפירות לא מרבים לפנות לרשויות. כתוצאה מכך, עיריות רבות נענות לרצון התושבים המתלוננים וממעטות בנטיעת עצי פרי בשטחים הציבוריים.

כדי שגם משפחתכם תוכל ליהנות מתאנים עסיסיות או מלימון טרי לסלט, חשוב להשמיע קול ולכתוב לעיריות ולמחלקות הגנים והנוף שגם אתם רעבים לפירות

הפרגולות הערומות דרשו לשתול גפנים. כדי שילדיכם יוכלו ללמוד שצנוברים גדלים על אורנים ולא בשקיות בסופר, בקשו ממנהלי בתי הספר והגנים לשתול יחד עם הדור הצעיר בוסתנים וערוגות תבלין בקרבת ובתוך מוסדות החינוך. אולי יום אחד גם אתם תעברו ליד גן כורזין בגבעתיים, ונכדיכם יצביע על עץ העוזרר ויאמר "סבתא, בואי נעצור לקטוף מעץ התפוחים הקטנים, הם כל כך טעימים!".

הכותב הוא סטודנט לתואר שני ועוזר מחקר בפקולטה לאדריכלות נוף באוניברסיטת קורנל ובעל תואר ראשון באקולוגיה

פרסומת: אלו האנשים שחושפים את נקודות התורפה של עולם הדיגיטל

Recommended by

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

/ Dbroker

עקרונות ההשקעה של וורן באפט למתחילים

/ ריאלי

מדינת ישראל מחלקת הטבת מס למי שנולד לפני 69' וחסך 300 אלף

/ דעות

מה משותף ללונדון, קירשנבאום, ליבסקינד וסג"ל?

/ דעות

אל תספחו ואל תעשו גלים

ממומן

/ Ez.co.il

ההזדמנות לה חילו אלפי ישראלים: המחירים להנפקת דרכון פורטוגלי בירידה

..aexpressentry.com

החוק הקנדי שמאפשר לישראלים לקבל אזרחות בקנדה. בדיקת זכאות חינם

/ דעות

השר אלקין, אני יש לי רק שאלה

/ דעות

גנץ בדיפ שיט

תגובות

שם

להוספת תגובה
מזוההלבחירת השם
ככינוי קבוע

הזינו שם שיוצג באתר

תגובה

משלוח תגובה מהווה הסכמה לתנאי השימוש של אתר הארץ

שלחו

סדרו את התגובות **מהאחרונה לראשונה**

7 דרומית 17:27

0 יוק 0 לוב

נפלא. איזה מאמר חינוכי והלואי והיו נותנים את הדעת בעירי לטעת רימונים ותאנים... ולמצער הייתי מסתפקת בעצי נוי רחבי פארות, ונותני צל בשמש הקופחת.

דווחו כפוגעני

הגיבו

6 אחת קרייתית ★ 15:53

0 יוק 2 לוב

קבל חיבוב.

דווחו כפוגעני

הגיבו

5 היפ היפ 14:26

0 יוק 2 לוב

רעיון מצוין
בהחלט כדאי לבכר צמחי פרי ותבלין המועילים לקהילה המסתובבת בפארקים ויפים לא פחות

דווחו כפוגעני

הגיבו

0 8

כפר סבא מלאה עצי הדר...הקלמנטינות, התפוזים והחושחשים פשוט נרקבים...למצער. לא הייתי נוטע אורנים, ולא הייתי מפזר יותר מדי גפן...צריך למצוא איזה איזון...אבל בהחלט רעיון מוצלח. בקובה גינות ציבוריות לירקות ופרות למאכל הן דבר שבשגרה, עתה במשבר הגדול חילקה הרשות הפלסטינית למעלה ממיליון שתילי ירקות למאכל לגידול בגינות, מרפסות וגנות.

דווחו כפוגעני

הגיבו

← אמיר 11:46 ← גיל ...

0 7

רק תיקון קטן של טעות נפוצה. המילה "למצער", שנמצאת בשימוש נרחב בשפה המשפטית, אין פירושה "למרבה הצער" אלא "לפחות".

דווחו כפוגעני

הגיבו

3 יצחק 10:24

0 5

הנה עוד תגובה ראוייה שולה. הכותב מציע אחלה רעיון!

דווחו כפוגעני

הגיבו

2 חמוד אתה 10:06

1 0

אם לא תרסס, יביאו מזיקים ויאכלו את הפירות אם כן תרסס עצי פרי האמצע העיר, אתה עלול לגרום להרעלות.

דווחו כפוגעני

הגיבו

1 שולה 10:03

1 9

אני חושבת שהתגובה היחידה הראויה לטור כזה הינה "אתה חמוד אתה". מאיפה נחתת מותק? אנחנו שוחים בסחי ואתה רוצה שנאכל מעץ העוזרר? אני מעדיפה שישתלו עצים גבוהים יותר שיהיה מעשי יותר לטפס לקפוץ למטה. יש עץ פרי כזה? יכול להיות נחמד בדרך למטה לתת איזה ביס באיזה פרי עסיסי.

דווחו כפוגעני

הגיבו

0 4

דווחו כפוגעני

הגיבו

לילך 11:13 ← שולה

0 2

בהחלט רעיון טוב. אני דווקא כן נוהגת לקטוף פרות מהעצים המניבים בשטחים הציבוריים (אם לא עשו זאת לפניי). אבל יש לקחת בחשבון שישנם עצים שאינם מיטיבים עם ילדים ואנשים אלרגנים. אחד מהעצים הללו הוא הזית.

דווחו כפוגעני

הגיבו

כתבות מומלצות

התחזית לסופ"ש: עומס חום כבד

